

DEPARTAMENT D'INTERIOR, RELACIONS INSTITUCIONALS I PARTICIPACIÓ

ORDRE

IRP/91/2010, de 18 de febrer, per la qual es crea la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya.

L'article 54 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix en primer lloc l'obligació de la Generalitat i els altres poders públics de “vetllar pel coneixement i el manteniment de la memòria històrica de Catalunya com a patrimoni col·lectiu que testimonia la resistència i la lluita pels drets i les llibertats democràtiques”, i disposa que “amb aquesta finalitat han d'adoptar les iniciatives institucionals necessàries per al reconeixement i la rehabilitació de tots els ciutadans que han patit persecució com a conseqüència de la defensa de la democràcia i l'autogovern de Catalunya”. En segon lloc, el mateix article especifica que “la Generalitat ha de vetllar perquè la memòria històrica es converteixi en símbol permanent de la tolerància, de la dignitat dels valors democràtics, del rebuig dels totalitarismes i del reconeixement de totes les persones que han patit persecució a causa de llurs opcions personals, ideològiques o de consciència”. La grandesa de la democràcia és que, a diferència dels règims totalitaris, és capaç de reconèixer la dignitat de totes les víctimes de la intolerància més enllà de les opcions personals, ideològiques o de consciència de cadascú. Cal un reconeixement de totes les víctimes de la violència política.

En aquest marc, el Memorial Democràtic té per objecte desplegar les polítiques públiques del Govern adreçades a l'acció cívica de recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica i, en concret, del coneixement del període de la Segona República, de la Generalitat republicana, de la Guerra Civil, de les víctimes del conflicte per motius ideològics, de consciència, religiosos o socials, de la repressió de la dictadura franquista, de l'exili i la deportació, de l'intent d'eliminar la llengua i la cultura catalanes, dels valors i les accions de l'antifranquisme, i de totes les tradicions de la cultura democràtica, amb la finalitat de donar a conèixer d'una manera científica i objectiva el passat recent i estimular la comprensió del temps present.

L'article 3 de la Llei 13/2007, del 31 d'octubre, del Memorial Democràtic, estableix entre altres funcions la difusió del patrimoni democràtic i dels espais de la memòria, amb la creació d'un fons informatiu integrat per un servei d'informació documental, un portal informàtic, un banc de dades audiovisuals i bases de dades, i també mitjançant l'organització d'exposicions.

Per tot això, el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació va elaborar el Pla d'actuació de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica a tot Catalunya. L'objectiu és la posada en valor de la memòria històrica a través de la recuperació, senyalització i difusió del patrimoni memorial del període 1931-1980. La Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya inclourà territoris de memòria, centres expositius de referència, patrimoni recuperat *in situ* (trinxeres, búnquers, espais de dol i fosses comunes, etc.), camins de memòria (rutes de l'exili, camí de la llibertat etc), llocs i espais de resistència, arxius i centres de documentació, i monuments memorials.

Les diferents convocatòries d'ajuts adreçades a projectes de recuperació, senyalització i interpretació del patrimoni memorial, han posat de manifest l'interès dels ens locals a posar en valor aquest patrimoni i alhora la necessitat de treballar en xarxa per tal de tenir uns elements identificatius comuns i d'optimitzar els recursos.

D'acord amb el que s'ha dit anteriorment i vist l'article 12 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre.

ORDENO:

Article 1

Objecte

Aquesta Ordre té per objecte la creació de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya per recuperar la memòria democràtica a través de la posada en valor, senyalització i difusió del patrimoni memorial del període 1931-1980.

Article 2

Definició

La Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya està formada per un conjunt d'ens, els quals són titulars d'espais que constitueixen un patrimoni memorial representatiu de la lluita i els conflictes per la consecució dels drets i les llibertats democràtiques, i que tenen una voluntat comuna quant a la seva recuperació, conservació i difusió.

La Xarxa, amb una identitat comuna, agrupa, coordina i difon tota una sèrie de projectes entorn del patrimoni memorial de Catalunya.

Article 3

Estructura

El sistema de gestió de la Xarxa d'Espais s'estructura, en funció del vincle establert amb la Xarxa, en:

A. Seus.

A.1 El Memorial Democràtic com a seu principal i centre operatiu de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya i de la seva estratègia territorial.

A.2 Entitats consorciades amb la Generalitat de Catalunya a través de la Direcció General de Memòria Democràtica i del Memorial Democràtic.

B. Seccions.

Es constituïran en seccions aquelles entitats adherides a la Xarxa que incorporin un centre de referència i/o un espai:

Es consideren centres de referència, aquells centres consolidats de memòria inclosos en algun dels àmbits temàtics del Pla d'actuació de la Xarxa d'Espais i que desenvolupen una acció de dinamització al territori.

Es consideren espais, aquells elements, béns que configuren el patrimoni memorial de Catalunya. Estan adscrits a un municipi o consell comarcal, i relacionats amb algun dels àmbits temàtics del Pla d'Actuació de la Xarxa d'Espais de Memòria.

C. Col·laboracions.

El Memorial Democràtic podrà establir convenis de col·laboració amb les entitats que consideri oportú per al desenvolupament d'un projecte o programa integrat en el Pla d'Actuació de la Xarxa, i que no vulguin o no vulguin tenir la categoria de secció.

Article 4

Procediment d'adhesió com a secció

Per constituir-se com a secció, les entitats hauran de sol·licitar la seva adhesió a la Xarxa d'Espais i complir els compromisos recollits en l'article 5 d'aquesta Ordre. Un cop valorada favorablement la incorporació pel personal tècnic del Memorial Democràtic, es formalitzarà un conveni d'adhesió mitjançant el qual passarà a formar part de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya.

Article 5

Compromisos

La Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica es compromet a que les entitats adherides es beneficiïn de:

a) Formar part d'una xarxa patrimonial d'espais de memòria integrada en el Memorial Democràtic. A beneficiar-se de la difusió, recerca, promoció internacional i identitat definida dins un projecte cultural de treball en xarxa.

- b) Rebre aportacions econòmiques mitjançant les corresponents convocatòries de subvencions que publica la Direcció General de Memòria Democràtica.
 - c) Rebre suport i assessorament tècnic especialitzat quan ho sol·liciti. Inclou l'assessorament històric necessari per endegar prefiguracions de centres de referència i/o espais de memòria, la validació del contingut de materials de difusió i de senyalització, i l'assessorament per a la redacció de materials pedagògics i l'organització de materials de difusió.
 - d) Tenir presència en publicitat i material de comunicació de la Xarxa, així com en la seva web.
 - e) Exhibir els elements d'imatge comuns a la Xarxa i a comercialitzar productes i merchandising de la marca.
 - f) Rebre informació sobre qualsevol programa que impulsi la Xarxa.
 - g) Disposar de material divulgatiu i promocional.
 - h) Formar part del grup de treball.
- L'entitat adherida es compromet a:
- a) Definir i/o adequar els seus programes de recerca, inventari, restauració, conservació i difusió d'acord amb els criteris generals del Memorial Democràtic o aquells que s'estableixin de mutu acord.
 - b) Col·laborar amb el Memorial Democràtic en totes aquelles activitats en què aquest ho sol·liciti, en la mesura de les seves possibilitats.
 - c) La conservació, rehabilitació i manteniment dels espais i de la seva senyalització.
 - d) La dotació de personal pel desenvolupament del servei.
 - e) Divulgar la imatge de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya i promoure el coneixement de l'identificador genèric dels espais i rutes de la memòria.
 - f) Seguir les pautes metodològiques i els manuals emesos pel Memorial Democràtic.
 - g) Garantir un bon accés al lloc objecte de visita.

Article 6

Grup de treball

Es crea un grup de treball, que estarà integrat per personal tècnic del Memorial Democràtic i dels ens locals adherits a la Xarxa que es determinin.

El Grup de treball proposarà les línies d'actuació, l'elaboració i desplegament dels programes, a més de la seva coordinació i assessorament. Aquest Grup es reunirà amb una periodicitat anual.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Ordre entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al DOGC.

Barcelona, 18 de febrer de 2010

JOAN SAURA I LAPORTA
Conseller d'Interior, Relacions Institucionals
i Participació
(10.048.210)
